

CEZARJEVA SMRT

Evald Flisar

Motto

*Smrt stoji pred mojimi
vrati. Naj vstopi, pravim.
Ona pa čaka, ker je bela
vrana, plašljiva, zavezana
humanizmu.*

1

Z dreves puhti modrikasta para.
Stara žolna trka po gabrih,
pesek puščave pa vlažen diši.
V dalji si krmila ptiče, gola
si legla na mrtve praproti
in svodu povedala:

modri žrebec z imenom David.
November prihaja. Štorklje drami
klic v visokem vetru in
luč gre k zapadu. Vidra pljuska
v obrežnih travah.

Modri žrebec z imenom David
v meni že dva dni truden kopitlja
in rezgeče. Pa se nič ne premakne.
Slina umre v razbeljeni plošči.
Kroteči veter pod šipami slutnje
preganja, v polju, prek goric
vrana beži v toneči polkrog.

2

NE je rekla vrana in me kljunila v čelo.
NE je zakrakala in me kljunila v levo oko.
Oko je izteklo in desno oko je izteklo.
Slep sem božal vrano po mehkem perju.

Trava, bodi poležana,
da najdem pot do zelene reke, zemlja!
drevesa poskrij, da jih ne bi v slepoti
pohodil, strupeno dišijo.

NE kriči bela vrana in leti za menoj.
NE kriče bele vrane in me obkrožajo.
NE sope reka in se vali daleč po strugi.
Lokam vodo iz toplih kolesnic,
se v travi zapletem in padem
ob reki zeleni pod mostom. Bele
vrane bežijo v obzorje. Most si pljusnem
v obraz in spregledam:

Bela vrana je Brutus,
ubila me bo, čeprav me ljubi,
ubila me bo, da postanem legenda.

3

Večerno sonce obseva prag.
Na kupolah zlatih kostanjev
šume kačji pastirji v kolobarju žalujk.
Beli kajfež utrinja repatico.

Molk kandelabrov lega
na plašč košenic in v mehko
skaljenih jezer.

Košute zapirajo stekle nozdrvi.
Na sledi jelenovih parkljev
kosmiči in shuljene sence krdel.
Zguban je tvoj obraz, žejna noč.

Nagnil bom zadnji kozarec
in padel pod kažipot:

konec kalvarije.
Soj bruhajočih vulkanov se bliža.
Znova nam sveti repatica.
Vrana beži v toneči polkrog,
a narodi, mlake in polja ostanejo.

4

Ne morem brez zvezd.
Lepe so, dobre, pljuskajoča voda,
v njej si umiješ obraz in postaneš
angelsko čist.

Ukradeš jim blesk
za ženske boke, pa ne zamerijo,
zvečer si nadenejo lepšega,
toplega, blažjega.
V mehki vodi nabrusiš nož
in se prebodeš, da lahko vstaneš
od mrtvih. Zvezde plešejo,
mahajoč z nabrušenimi rezili,
rade imajo curljajočo
kri deviške skrunitve.
Vihar ti odplavi čudežno morsko
obalo. Parki zmrznejo, točijo
nate ledene solze. Na razpotju
zablodiš, iz vic prikolovratiš
v pekel.

Skozi odprte prsi sopejo
volkovi pred lačnimi psi, zvezde
pa migljajoče in tople
svetijo —
— in če na bogvekateri livadi
povesiš mokre lase, ti okrog vratu
spletejo lovorov venec
sahneče plime.

5

Dokler lahko rasteš kot golobjesiv
jastreb v Adamovem gaju, je
konica tvojega meča ostra.
Na brezmadežnih pelargonijah
najdeš obešene
božje krave, posiliš jih in se
napiješ mrtvorojenih pričakovanj.
Jezik stegneš proti soncu in
oblizneš rob pekla. V brezcvetnem
grmu slačiš travo do golega,
pljuneš na razbeljeno ploščo
in ni te strah, ko vidiš
smrt svoje sline. Trava ima ostre

roke, ne bodi nasilen, do krvi
te bo ranila.

Ne pokrivaj se v listje, kajti
zima te sleče do bele nagote,
ogrnj si raje svinjski mehur in
se skrivaj po sajastih dimnikih.

Če si kdaj padel konju
pod kopita, si videl, da marsikdaj
živali prej postanejo slepe.

6

V zvezdah je zapisano,
da bom umrl to noč. Bronasta
plaža udarja na šipe,
vonj neba mre v škrlatni večer.

Pod verando ugašajo
sveče. Počasi prihaja na prsi
in vrat.

Blodeč za baržunastim jadrom
golobji krik vedri zimsko obalo.
Lovorov venec poslednje zmage
sežigam v dar mrzlim valovom.

Brajde spijo. V pesku
ob morju ne najdem planik.
Besnim, vrtoglav, v penastem
jutru.

7

Moji vojaki ležijo v devetih
deželah, iz njih ne raste sonce,
ampak plevel.

Prišli bodo novi cesarji,
pohodili plevel,

zasejali pa novega, kajti
narava ne mara obstanka
v spreminjanju.

Moj prestol zasedajo druga
za drugo silhuete s kronami,

a s prestola jih meče veter
pred kolena silhuetam, ki
se porajajo, kajti
narava ne mara obstanka
v spreminjanju.

In ker narava ne mara obstanka
v spreminjanju, rodi
belo vrano, ki leti
za krvavimi sencami.

Bela vrana je Brutus,
silhueto ubije, čeprav jo ljubi,
ubije zato, da postane legenda.
Legende so kruh belih vran.